

Kupec benátský

(The Merchant of Venice)

*Al Pacino, Jeremy Irons, Joseph Fiennes a Lynn Collins
v adaptaci slavné hry Williama Shakespeara.*

Režie:	<i>Michael Radford</i>
Scénář:	<i>Michael Radford (podle hry Williama Shakespeara)</i>
Kamera:	<i>Benoit Delhomme</i>
Střih:	<i>Lucia Zucchetti</i>
Hudba:	<i>Jocelyn Pook</i>
Výprava:	<i>Bruno Rubeo</i>
Kostýmy:	<i>Sammy Sheldon</i>
Produkce:	<i>Cary Brokaw, Michael Cowan, Barry Navidi, Jason Piette</i>
Hrají:	<i>Al Pacino (Shylock)</i>
	<i>Jeremy Irons (Antonio)</i>
	<i>Joseph Fiennes (Bassanio)</i>
	<i>Lynn Collins (Portia)</i>
	<i>Zuleikha Robinson (Jessica)</i>
	<i>Kris Marshall (Gratiano)</i>
	<i>Charlie Cox (Lorenzo)</i>
	<i>Heather Goldenhersh (Nerissa)</i>
	<i>Mackenzie Crook (Launcelot Gobbo)</i>

OBSAH:

Slavná a nadčasová hra Williama Shakespeara sleduje dramatické i komické zvraty osudu a štěstěny skupiny křesťanských šlechticů, kteří se zadluží židovskému lichváři.

Benátky, 16. století.

Bohatý a bezcitný židovský lichvář Shylock (**Al Pacino**) půjčuje peníze křesťanským šlechticům, kteří se dostanou do úzkých.

Jednoho dne požádá lichváře o půjčku vážený kupec Antonio (**Jeremy Irons**), který má veškerý majetek na moři. Peníze potřebuje pro svého mladého, zamilovaného přítele Bassania (**Joseph Fiennes**), aby mu pomohl získat ruku krásné Portie (**Lynn Collins**). V případě včasného nesplacení dluhu požaduje Shylock libru masa z Antoniova těla. Antoniovy lodě jsou zničeny při bouři a Shylock žádá dohodnutou pokutu za nedodržení smlouvy. Bassanio a Portia chtějí Antoniovi pomoci, Shylock však jejich peníze nepřijme a trvá na smluvené libře masa...

Adaptace klasické hry Williama Shakespeara je fascinujícím moderním pohledem do díla velkého Alžbětince. Nadčasový příběh o lakotě a obětavosti je situovaný do Itálie 16. století a oslní mimořádným hvězdným obsazením i vizuální krásou.

Michael Radford, který získal za *Poštáka* (*Il postino*) cenu BAFTA za nejlepší neanglicky mluvený film a dvě oscarové nominace (režie, scénář), se ve svém *Kupci benátském* spolehl na herecké výkony hereckých hvězd, především **Ala Pacina** (mj. trilogie *Kmotr/The Godfather*, režie Francis Ford Coppola, 1972, 1974, 1990, *Zjizvená tvář/Scarface*, režie Brian De Palma, 1983, *Vůně ženy/Scent of a Woman*, režie Martin Brest, 1992, *Nelítostný souboj/Heat*, režie Michael Mann, 1995, *Insomnie/Insomnia*, režie Christopher Nolan, 2002).

Další party ve svém filmu Michael Radford svěřil **Jeremymu Ironsovi** (*Zvrat štěstěny/Reversal of Fortune*, režie Barbet Schroeder, 1990, *Božská Julie/Being Julia*, režie István Szabó, 2004, *Království nebeské/Kingdom of Heaven*, režie Ridley Scott, 2005)) a **Josephu Fiennesovi** (*Zamilovaný Shakespeare/Shakespeare in Love*, režie John Madden, 1998, *Nepřítel před branami/Enemy at the Gate*, režie Jean-Jacques Annaud, 2001).

O FILMU

Když 23. listopadu 2003 skončilo v Lucembursku a italských Benátkách natáčení adaptace stejnojmenné hry Williama Shakespeara *Kupec benátský*, mohl se režisér a scenárista Michael Radford ohlédnout zpět s uspokojením. Mimořádně náročná práce trvající devět týdnů byla totiž výsledkem předchozího intenzivního snažení.

Na počátku Radfordových úvah stálo zjištění, že na divadle sice *Kupec benátský* slaví od doby svého vzniku téměř nepřetržitě úspěchy, filmaři se mu však už od počátků zvukového filmu vyhýbali pro jeho výrazný antisemitský akcent (nejdůležitějším a zároveň do té doby posledním filmovým Shylockem se stal Michel Simon v adaptaci francouzského režiséra Pierrea Billona *Le Marchand de Venise* z roku 1953). Zatímco v televizi se v rámci nejrůznějších adaptací pokoušejících tuto kontroverzní linii hra občas objevuje, ve filmu si na ni celá desetiletí marně brousili zuby mnozí slavní producenti a režiséři (např. Orson Welles).

Když producent Barry Navidi oslovil Michaela Radforda na přátelské schůzce a nabídl mu, aby pro něj *Kupce benátského* natočil, i zkušený tvůrce zprvu zapochyboval o svých schopnostech: se Shakespearem se jako režisér nikdy nesetkal ani na divadle, ani ve filmu. Když se k nabídce připojil i producent Cary Brokaw, dohodli se, že by se o adaptaci komplexní a fascinující Shakespearovy hry mohli pokusit společně. Klíčovou otázkou ovšem od počátku bylo, komu nabídnout „spornou“ roli lakotného žida Shylocka.

„Musel to být někdo, kdo dokáže diváky přesvědčit nejen o komických, ale i o tragických rysech této postavy, na které spočívají nejzvědavější pohledy publika,“ potvrzuje Radford, který si byl od počátku vědom nutnosti postavit se tradičnímu antisemitskému „čtení“ Shylockovy postavy.

„Většinou se tvrdí, že ta hra je o antisemitismu,“ vysvětluje producent Brokaw. „Ale podle nás vypráví spíš o diskriminaci a předsudcích. Shylock je postava, se kterou můžeme snadno soucítit: rozumíme jeho bolesti i pocitu, že jím okolí celý život pohrdalo.“

Cary Brokaw nakonec navrhl, že by pro jednu z vůbec nejkompexnějších postav velkého Alžbětince mohli získat Ala Pacina. Mnohokrát osvědčená hvězda, která má letitý vřelý vztah k divadelní klasice (o čemž svědčí i režie uměleckého dokumentárního filmu *Al Pacino - Richard III./Looking for Richard*, 1996), nakonec souhlasila. Al Pacino se stal zárukou objektivního a přitom velmi osobního přístupu k postavě.

„Rozhodl jsem se vnímat Shylocka jako muže, který je dlouhodobě stísněný ztrátou manželky a nyní se obává, že by mohl přijít i o dceru,“ svěřuje se Pacino. „Shylock navíc celé roky žije v ghettu a okolní „normální“ společnost mu upírá svobodu, na kterou má právo i ten nejpohrdanější z jejích vlastních řad. Přestože se Shylock realizuje v synagoze a má i nějaké židovské přátele, žije v izolaci a je vlastně obětí tradičního uspořádání světa. A tak - když dostane příležitost - rozhodne se pomstít.“

Právě z rozhovorů s Alem Pacinem se zrodila definitivní podoba Shylocka, s nímž navzdory jeho černočerné zlobě a pomstychtivosti můžeme soucítit - i když s ním nemusíme (a ve chvíli, kdy se naplno oddá své pomstě, ani nesmíme) souhlasit. Shylock v Pacinově podání se tak zařadil čestně po bok takových shakesperovských tragicky „temných“ hrdinů, jako je třeba Jago z dramatu Othello. Cílem tvůrců přitom bylo nezatěžovat zápletku příliš moderním čtením a ponechat Shylockovi jeho základní tragikomické rysy.

Radfordovým úkolem se potom stalo rozehrát kolem Shylocka danou zápletku a rozšířit své pojetí i na další postavy, přičemž ani jinde se nebránil „jinému“ čtení, než bylo obvyklé v alžbětinské době (ale jež má základy v řadě současných interpretací textu). Kupec benátský byl napsán mezi roky 1594-97 a jeho autor v něm využil postavu žida jen lehce odlišným způsobem, než bylo zvykem u jeho současníků (např. Christopherta Marlowa). Židé vystupovali v anglických dramatech většinou jako ryzí komické karikatury. Důvodem byl i fakt, že v alžbětinské Anglii bylo obtížné najít oporu v realitě: žádní židé zde totiž nežili, protože byli z jejího území dlouhodobě vypovězeni.

„V Shakespearově textu najdete oporu pro nejrůznější typy čtení, záleží jen na vás, pro které se v souladu se svým citem rozhodnete,“ potvrzuje Radford. Neváhal se proto chopit i další přípustné interpretace a vnímat - samozřejmě v přiměřeném náznaku - vztah Antonia k Bassaniovovi jako skrytě homosexuální.

Tvůrci se přitom rozhodli zůstat v podstatě tradiční: odmítli možnost aktualizace a ponechali vyprávění v 16. století, v klasických kulisách, dekoracích a kostýmech, u nichž navíc dbali na maximální věrohodnost. Důležitý byl přitom přínos kameramana Benoita Delhommea, který dokázal spolu s výtvarníkem Brunem Rubeem, autorkou maskérských efektů Ann Buchanan a kostýmním výtvarníkem Sammym Sheldonem stvořit svět, jenž dýchá životem a zároveň nezůstává nic dlužen podmanivé kráse historických italských Benátek, kde štáb našel ty nejsprávější lokace, v nichž mohl nechat ožít svůj sen.

„Způsob, jakým k Shakespearovi přistupovali Kenneth Branagh v *Hamletovi* či Baz Luhrmann v *Romeovi a Julii*, je mi cizí,“ podotýká Radford. Režisér přitom vtipkuje, že William Shakespeare při psaní scénáře zůstal jeho blízkým spolupracovníkem, který mu dodal zápletku, příběh, postavy i základní ladění vyprávění.

K tomu, aby se z *Kupce benátského* stala poněkud nevšední kostýmní romantická komedie, potřeboval Michael Radford hereckou sestavu, která by dokázala dát šťavnatost klasickým Shakespearovým charakterům. Zatímco o roli Shylocka bylo díky Alu Pacinovi jasno, partu jeho oběti i protivníka Antonia se ujal jiný velký herec s komplexní shakespearovskou zkušeností - Jeremy Irons.

Radford si byl od počátku jistý, že Irons dokáže svého hrdinu vybavit tou správnou mírou ironie a opravdovosti. Jeremyho Ironse navíc lákala příležitost setkat se při natáčení s Pacinem, kterého už dlouho obdivoval, ale neměl nikdy příležitost si s ním zahrát.

Obsazení dalších rolí producenti konzultovali se Sharon Howard-Field, která pět let spolupracovala s londýnským National Theatre a pomohla jim najít mezi britskými, ale i americkými herci ty nejsprávnější představitele.

Relativně málo známá Lynn Collins (která má za sebou řadu shakesperovských inscenací na divadle) získala roli dívky Portie. Collins známe např. z romantické komedie *50x a stále poprvé (50 First Dates)*, režie Peter Segal, 2004), kde si zahrála po boku Adama Sandlera a Drew Barrymore, a z komedie stejného žánru *Přes noc třicítkou (13 Going On 30)*, režie Gary Winick, 2004), kde se objevila po boku Jennifer Garner. Důležitější pro Radfordův tým však byla její shakespearovská zkušenost: part Ofélie z Hamleta v The NYSF Public Theatre po boku Lieva Schreibera byl dokonce její vůbec první divadelní rolí po absolvování školy. Zahrála si ovšem i Julii v inscenaci Romea a Julie na prknech Ahmanson Theatre.

Logickou volbou byla i volba představitele zamilovaného Antonia přítele Bassania: Pro producenta Brokawa byl charismatický Joseph Fiennes, známý ze *Zamilovaného Shakespeara*, prvním a nejlepším představitelem mladíka, který svou láskou vžene přítele do problémů s lakotným židem.

S ostatními postavami to bylo těžší, producent Barry Navidi se však nakonec rozhodl roli Gratiana svěřit Krisi Marshallovi (*Láska nebeská/Love Actually*, režie Richard Curtis, 2004, *Čtyři pírka - Příběh cti/Four Feathers*, režie Shekhar Kapur, 2002). Roli Jessici si zahrála exotická kráska Zuleika Robinson, kterou známe z dobrodružného snímku *Ohnivý oceán (Hidalgo)*, režie Joe Johnston, 2004), kde se objevila po boku Vigga Mortensena. Nerissu ztvárnila americká divadelní herečka Heather Goldenhersh (*Škola rocku/School of Rock*, režie Richard Linklater, 2003, *Kinsey/Kingsey*, režie Bill Condon, 2005). Launcelota si zahrál Mackenzie Crook (*Piráti z Karibiku - Prokletí Černé perly/Pirates of the Caribbean: The Curse of the Black Pearl*, režie Gore Verbinski, 2003, *Kletba bratří Grimmů/Brothers Grimm*, režie Terry Gilliam, 2005). Představitele Solania, Gregora Fishera (*Láska nebeská*), už Radford režíroval ve svých filmech *Another Time, Another Place (Jiná doba, jiné místo)*, 1983) a *White Mischief (Velký podvod)*, 1987).

Když měl režisér Michael Radford pohromadě herecký tým a vytvořil se svými spolupracovníky základní představu, mohl se pustit do dalších příprav. Jejich součástí byly i důkladné herecké zkoušky, které považoval za mimořádně důležité.

Mezi hlavní úkoly Radforda jako scenáristy a režiséra bylo stanovit tempo vyprávění: pochopil totiž, jako mnozí slavní adaptátoři před ním, že film vyžaduje hutnost a svižnost, kterou si divadelníci u tak známého vyprávění mohou odepřít. Rozměrný text *Kupce benátského* tedy samozřejmě podlehl krácení. Zápletku bylo třeba pročistit od řady vedlejších motivů a postradatelných dějových linií. Herci - navzdory některým svým předchozím zkušenostem s texty slavného Alžbětince - se potom museli naučit společně „recitovat Shakespeara“ a udržet si přitom filmovou opravdovost a uvěřitelnost.

Na projektu se v tom nejlepším smyslu toho slova výrazně podepsal i tým zkušených Radfordových spolupracovníků - kameraman Benoit Delhomme (*The Proposition/The Proposition*, režie John Hillcoat, 2005), výtvarník Bruno Rubeo (*Aféra Thomase*

Crowna/The Thomas Crown Affair, režie John McTiernan, 1999), autorka maskérských efektů Ann Buchanan (*Ve stínu upíra/Shadow of the Vampire*, režie E. Elias Merhige, 2000), kostýmní výtvarník Sammy Sheldon (spolupráce na *Gladiátorovi/Gladiator*, režie Ridley Scott, 2000, *Stopařův průvodce po galaxii/Hitchiker's Guide to the Galaxy*, režie Garth Jennings, 2005) a střihačka Lucia Zucchetti (*Zítرا začínáme/Mrs. Henderson Presents*, režie Stephen Frears, 2005).

Filmový *Kupec benátský* se mohl vydat na svou úspěšnou cestu k divákům. Během té už ovšem stačil posbírat taková ocenění, jako je nominace na cenu BAFTA pro výtvarníka kostýmů Sammyho Sheldona a ocenění Národního syndikátu filmových novinářů pro výtvarníka Bruna Rubea. Snímek byl rovněž úspěšně uveden na MFF v Benátkách či v Karlových Varech.

HERCI:

Al Pacino (Shylock)

Rodák z New York City (nar. 1940) má na svém kontě řadu ocenění. Oscarové nominace za hlavní roli získal za filmy *...a spravedlnost pro všechny (...and Justice for All*, režie Norman Jewison, 1879), *Kmotr II (The Godfather Part II*, režie Francis Ford Coppola, 1974), *Psí odpoledne (Dog Day Afternoon*, režie Sidney Lumet, 1975) a *Serpico (Serpico*, režie Sidney Lumet, 1973). Nominace na Oscara za vedlejší roli mu vynesly filmy *Kmotr (The Godfather*, režie Francis Ford Coppola, 1972), *Dick Tracy (Dick Tracy*, režie Warren Beatty, 1990 a *Konkurenti (Glengarry Glen Ross*, režie James Foley, 1992). Oscara a Zlatý globus získal za hlavní part v dramatu *Vůně ženy (Scent of Woman*, režie Martin Brest, 1992) a Cenu BAFTA mu přinesly snímky *Psí odpoledne* a *Kmotr II*. Kriminální drama *Serpico* Pacinovi vyneslo i Donatellova Davida na MFF v Benátkách (jehož předtím získal i za *Kmotra*).

Úspěch Alu Pacinovi, který nachází uspokojení v psychologicky komplikovaných, morálně nejednoznačných charakterech, přinesla i minisérie podle divadelní hry Tonyho Kushnera *Andělé v Americe (Angels in America)*, kterou pro HBO natočil v roce 2003 zkušený režisér Mike Nichols.

Pacino absolvoval legendární Actor's Studio, které po smrti jeho zakladatele, v letech 1982-84, dokonce pomáhal vést. Po řadě divadelních úspěchů debutoval ve snímku *Já, Natálie (Me, Natalie*, režie Fred Coe, 1969) a prakticky okamžitě se prosadil. Během 70. let si získal uznání kritiky i diváckou přízeň díky spolupráci s nastupující režisérskou generací. Mezi filmaře, s nimiž navázal úzký kontakt, patřili Jerry Schatzberg (*Panika v Needle Parku/The Panic in the Needle Park*, 1971), Francis Ford Coppola (série *Kmotr*), Sydney Pollack (*Bobby Deerfield/Bobby Deerfield*, 1977), William Friedkin (*Na lovu/Cruising*, 1980) nebo Brian De Palma (*Zjizvená tvář/Scarface*, 1983).

Svou lásku k divadlu, kterému věnuje dodnes pozornost paralelně se svou filmovou kariérou, vyjádřil i jako režisér shakespearovského eseje *Al Pacino - Richard III. (Looking for Richard*, 1996).

S De Palmou natočil Pacino úspěšnou krimi *Carlitova cesta* (*Carlito's Way*, 1993), s Michaellem Mannem *Nelíostný souboj* (*Heat*, 1995) a *Insider: Muž, který věděl příliš mnoho* (*Insider*, 1999) a s Mikem Newellem *Krycí jméno Donnie Brasco* (*Donnie Brasco*, 1997). Svou pozornost věnuje nejčastěji žánru kriminálního dramatu nebo thrilleru, v jeho filmografii však najdeme i romantickou komedii *Franie a Johnny* (*Frankie and Johnny*, režie Gary Marshall, 1991) či comicsovou parodii (*Dick Tracy*).

V poslední době jsme Pacina viděli třeba v thrilleru *Ďáblův advokát* (*The Devil's Advocate*, režie Taylor Hackford, 1997), dramatu *Insomnie* (*Insomnia*, režie Christopher Nolan, 2002) nebo sci-fi *S1m0ne* (*S1m0ne*, režie Andrew Niccol, 2003).

Na příští rok plánuje premiéru třetího dílu komediální krimi *Dannyho partáci* (*Ocean's Thirteen*, režie Steven Soderbergh) a krimithriller *88 Minutes* (režie Jon Avnet).

Jeremy Irons (Antonio)

Mezinárodní renomé a statut hvězdy rodákovi z britského Cowes (nar. 1948) vynesla řada psychologicky hluboce propracovaných postav, jimiž diváky zásobuje od roku 1978, kdy debutoval v životopisném snímku *Nijinski* (*Nižinskij*, režie Herbert Ross). Už druhým titulem své filmografie, adaptací románu Johna Fowlese *Francouzova milenka* (*The French Lieutenant's Woman*, režie Karel Reisz, 1981), Irons upozornil na romanticko-tragické rysy svého hereckého pojetí, jež potom uplatnil třeba v proustovském dramatu *Swannova láska* (*Un amour de Swann*, režie Volker Schlöndorff, 1983), historickém kostýmním příběhu *Mise* (*The Mission*, režie Roland Joffé, 1986), životopisu *Kafka* (*Kafka*, režie Steven Soderbergh, 1991) nebo rodinné fresce *Dům duchů* (*The House of the Spirits*, režie Bille August, 1993).

Extrémní podobu našel tento hercův zájem o temné hlubiny lidské duše v sexuálně zabarvených dramatech *Příliš dokonalá podoba* (*Dead Ringers*, 1988) a *M. Butterfly* (*M. Butterfly*, 1993) režiséra Davida Cronenberga, ale i v milostném příběhu *Posedlost* (*Damage*, režie Louis Malle, 1992) či adaptaci Nabokovova románu *Lolita* (*Lolita*, režie Andrian Lyne, 1997).

Irons se ovšem nevyhýbá ani oddechovějším projektům, ať už máme na mysli dumasovskou kostýmní podívanou *Muž se železnou maskou* (*The Man in the Iron Mask*, režie Randall Wallace, 1998), fantasy *Dračí doupe* (*Dungeons and Dragons*, režie Courtney Solomon, 2000) či wellsovský *Stroj času* (*The Time Machine*, režie Simon Wells, 2001).

V poslední době jsme Ironse viděli v konverzační wildeovské komedii *Božská Julie* (*Being Julia*, režie István Szabó, 2004), romantické komedii *Casanova* (*Casanova*, režie Lasse Hallström, 2005) či v kostýmním dobrodružství Ridleyho Scotta *Království nebeské* (*Kingdom of Heaven*, 2005).

Nedávno oslavil po boku Helen Mirren velký úspěch (a získal cenu Emmy) za životopisné drama *Elizabeth I* (režie Tom Hooper, 2005). Vedle *Kupce benátského* Irons svůj letitý zájem o Shakespeara ventiloval také jako průvodce televizním

dokumentem režiséra Toma Todoroffa *RSC Meets USA: Working Shakespeare* (2005). Brzy ho uvidíme v novém projektu Davida Lynche *Inland Empire* (2005).

Mezi oceněními, které Irons během svého bohatého hereckého života nasbíral, musíme zmínit především Oscara, Zlatý globus a Donatellova Davida na MFF v Benátkách za drama *Zvrat štěstěny* (*Reversal of the Fortune*, režie Barbet Schroeder, 1990). Za své celoživotní dílo získal cenu na MFF v San Sebastianu 1997, Evropskou filmovou cenu 1998 a čestného Césara 2002.

Joseph Fiennes (Bassanio)

Rodák z britského Salisbury (nar. 1970) pochází z umělecké rodiny: hercem je i jeho starší bratr Ralph a sestra Martha usiluje o režisérskou kariéru (puškinovská adaptace *Oněgin/Onegin*, 1999). Vystudoval herectví na Guildhall School of Music and Drama. Začínal na divadle a ve filmu debutoval po boku Jeremyho Ironse v dramatu *Svůdná krása* (*Stealing Beauty*, režie Bernardo Bertolucci, 1995). Okamžitý úspěch a nominaci na cenu BAFTA mu vynesla titulní role v kostýmní romantické komedii *Zamilovaný Shakespeare* (*Shakespeare in Love*, režie John Madden, 1998). Vzápětí exceloval v jiné, dramatictější roli v příběhu z téže historické doby, v životopisném dramatu *Královna Alžběta* (*Elizabeth*, režie Shekhar Kapur, 1998).

Známe ho i z válečného dramatu Jeana-Jacuse Annauda *Nepřítel před branami* (*Enemy at the Gates*, 2000) a milostného thrilleru *Zabij mě něžně* (*Killing Me Softly*, režie Chen Kaige, 2001). Před třemi lety exceloval v titulní roli v životopisném dramatu *Luther* (režie Eric Till, 2003).

Lynn Collins (Portie)

Lynn Collins se narodila a vyrostla v Texasu, poté studovala herectví na vyhlášené Juilliard School na Manhattanu v New Yorku. Během studií získala dvě nejprestižnější ocenění pro nejlepší studenty: Houseman Award a Michel St. Denis Award. Jejimi prvními rolmi po skončení školy byla Ofélie (*Hamlet*) na newyorské scéně, Julie (*Romeo a Julie*) v Ahmansonově divadle a posléze hlavní role na Broadwayi ve hře *The Women*.

V našich kinech jsme ji mohli vidět ve vedlejších rolích ve filmu *Přes noc třícítkou* (*13 going on 30*, 2004, režie Gary Winick) nebo v komedii *50x a stále poprvé* (*50 First Dates*, 2004, režie Peter Segal), kde si zahrála s Adamem Sandlerem a Drew Barrymore.

Michael Radford (režie, scénář)

Syn britského otce a australské matky (1946, Nové Dillí, Indie) je ceněným autorem střední režisérské generace. Vystudoval Worcester College v Oxfordu a film na National Film School v Edinburghu, kde předtím pracoval jako učitel. Začínal jako dokumentarista. Svůj první hraný snímek, televizní adaptaci románu Jessie Kesson *The White Bird Passes* (*Bílý pták letí kolem*, 1980), natočil pro skotskou pobočku

BBC. Upozornil na sebe už svým debutem *Another Time, Another Place* (*Jiná doba, jiné místo*, 1983) vybraným do sekce Quinzaine des réalisateurs MFF v Cannes. Další filmy: ceněná adaptace románu George Orwella *1984* (*Nineteen Eighty-Four*, 1984) s Johnem Hurtem a Richardem Burtonem, v USA natočené drama s Gretou Scacchi *White Mischief* (*Velký podvod*, 1987) a životopisný snímek natočený v úzké spolupráci s Massimem Troisim *Pošťák* (*Il postino*, 1994), který mu získal ceny BAFTA pro nejlepšího režiséra a nejlepší zahraniční film. Mezi jeho další realizované projekty patří snímky *B. Monkey* (1998) s Rupertem Everettem, *Dancing at the Blue Iguana* (2000) s Daryll Hannah a Eliasem Koteasem, sci-fi povídka s příštím Bondem Danielem Craigem z filmu *Dalších deset minut 2* (*Ten Minutes Older: The Cello*, 2002) a *Kupec benátský* (*The Merchant of Venice*, 2004) . Na příští rok připravuje do kin kriminální drama *Flawless* (2007) s Michaellem Cainem v hlavní roli.